

zaterdag en zondag, 4 en 5 februari:
HOBBY TENTOONSTELLING IN ZAAL PAX TE HOOGSTRATEN.

zondag 5 februari:
GANZENTOCHT OP DE 'BLEKE HEI', met afdeling TURNHOUT
vertrek aan de kerk van Hoogstraten, met de fiets, om 8.30uur,
terug rond 17.00uur.
leiding: Jan Pelckman (Turnhout) en Chris Paepen.

zondag 19 februari:
WANDELING IN 'HET VERDRONKEN LAND VAN SAEFTINGHE'
vertrek met eigen auto's aan de kerk van Hoogstraten om 8.00uur,
terug rond 17.00uur.
leiding: Frans Stevens.

zondag 4 maart:
BRAAKBALLENPLUISVOORMIDDAG (+ dia's zoogdieren?)
om 9.00uur in't KSA-lokaal, tot ongeveer 12.30uur.
leiding: Thierry Warmoes.

zaterdag 17 maart:
FIETSTOCHT - WEIDEVOGELS --
vertrek kerk Minderhout om 8.00uur, tot aan de koffie.
leiding: Ljef Leestmans.

zondag 1 april (!!??!!):
WANDELING LANGS HET MERKSKE - VOORJAARSBLOEIERS.
vertrek per fiets, Hoogstraten kerk, te 7.00uur, terug 12.30uur
leiding: Leo Vanden Heuvel.

(vervolgt op volgende bladzijde)

het

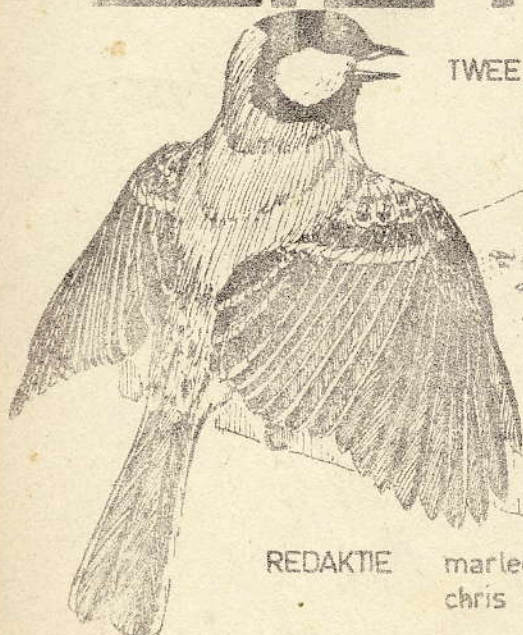
VER. UITG. leo vleugels kleine pintstr. 4 2320 hoogstraten
031/144835

BIETEUTJE

jan-feb
84
nr. 13
jaarg. 3

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN DE WIELEWAALAFDELING
HOOGSTRATEN

AAN *Spannenburg Jan.*
G. Segersstraat 26
2320 Hoogstraten

REDAKTIE marleen van der pas molenstr. 1 2320 hoogstraten 031/146303
chris paepen klinketstr. 23 2323 hoogstraten 031/145878

AKTIVITEITEN - INFORMATIE.

4 en 5.02.84: HOBBYTENTOONSTELLING.

Ingericht door de KWB van Hoogstraten, en... inderdaad, ook WIJ zullen met een stand aanwezig zijn!

Een enige gelegenheid om onze vereniging, haar profiel en haar doelstellingen bekend te maken bij een heleboel mensen uit onze gemeente(n) en omgeving.

Er is echter wel heel wat werk aan de winkel (opstellen, afbreken, permanentie, ideeën) Helpende handen zijn dus altijd welkom... en ook nodig! Richt je hiervoor tot de bestuursleden.

Voor meer info ivm openingsuren edm, steek je best eens je neus in de lokale pers.

05.02.84: GANZENTOCHT - BLIJKE HEI.

Zoals vorig jaar, rond deze tijd, gaan we ook nu weer een kijkje nemen bij de hier overwinterende ganzen.

Bij de kerk van Ulicoten smelten we samen met afdeling Turnhout (omstreeks 10.00uur)

Vandaar begint de eigenlijke tocht tussen Chaam en Ulicoten, en zoals elk jaar, zullen we, zo geen ganzen, dan toch enkele indrukwekkende KRAANvogels in dekkijker krijgen.

In geval van slecht weer gaan we naar 't schijnt (dixit Turnhout) plezante spelletjes in een schuur spelen.

We zijn echter alleszins rond 17.00uur terug thuis.

Oja, wie geen honger wil leiden brengt best zijn boterhammetjes mee!

19.02.84: GELEIDE WANDELING IN HET VERDIEPTENLAND VAN SAEFTINGHE.

We vertrekken dus om 8.00uur aan de kerk, met eigen wagens. Op de parking van St. Job pikken we aan bij onze gids, Frans Stevens (weet je nog, vorig jaar?). Wegens het tijdstip start de wandeling in het reservaat omstreeks 9.00uur.

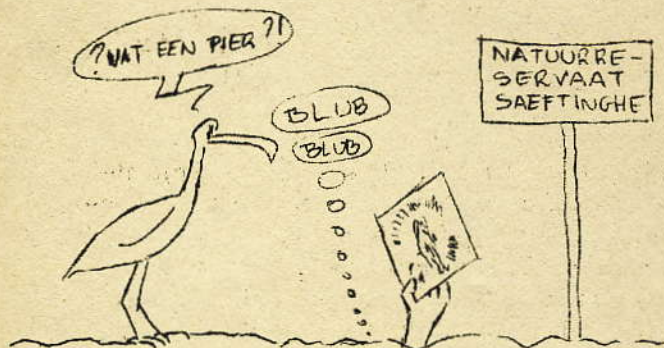
We zullen vooral tal van ganzen(soorten) zien, en voor diegenen, bij wie de ganzen al uit de strot beginnen te komen (ik kan't me nauwelijks voorstellen!) zijn daar nog de pleisterende (?) waad-, zee-, en watervogels, het steeds variërend biotoop van schorren en slikken, en het onvergetelijk uitzicht over de wijde Westerschelde-vlakte, enkel verstoord door het silhouet der dreigende kathedralen van Doel.

Na de geleide wandeling, die zo'n 3a4 uren zal duren, gaan we waarschijnlijk ter plaatse nog een poldertochtje maken.

Meebrengen:

- zo hoog mogelijke laarzen,
 - eten (er is drinkgelegenheid in't dorpskafee),
- en alles wat je anders toch zou vergeten!

Waarschijnlijk zijn we rond 17.00uur terug thuis.

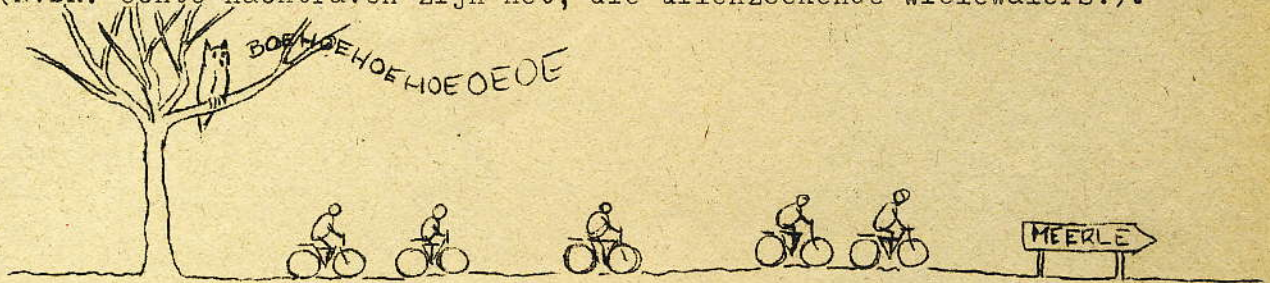
vrijdag 13 april:

UILENTOCHT.

vertrek per fiets aan 't kerkske van Hoogstraten om 8.00uur 's avonds (dus 20.00uur), en terug in de late uurtjes ('t zal al wel tegen middernacht zijn)

leiding: Chris Paepen en Zjef Leestmans.

(NVDR: echte nachtraven zijn het, die uilenzoekende wielewalers!).

BIETEUTERIG REDAKTIONEEL.

Alleraardigste bieteuters en bieteutertjes.

Momenteel zit ik met de handen in het haar!

Het is inderdaad geen klein bier om jullie op een originele manier het allerbeste te wensen, in het komende (en ondertussen reeds begonnen) jaar, Zoals elke keer zal het weer een boel energie vergen om er iets moois van te maken. Maar de vreugde zal er des te groter om zijn, en vriendschapsbanden kunnen er alleen maar hechter door worden. Want zijn het niet die banden die ons staande houden in onze ijver voor meer respect en bescherming voor al wat leeft, groeit en bloeit rondom ons.

Ik hoop dan ook dat we dit jaar weer (en liefst nog een beetje meer, je weet wel, met de index en zo..) op elkaars steun kunnen rekenen, teneinde de doelstellingen van onze vereniging weer enkele waardevolle stappen dichterbij te kunnen benaderen!

En het lot schijnt ons gunstig gezind, want op 4 en 5 februari krijgen we al direkt de gelegenheid om Hoogstraten en omgeving nog wat meer vertrouwd te maken met de Wielewaal (hobbytentoonstelling)!

Hierover lees je elders meer.

Aansluitend daarop vindt je mogelijkheden te over om je natuurkennis wat bij te schaven (want ook dat is nuttig, en zelfs vrij noodzakelijk) tijdens één of meerdere van onze populaire (?) wandel-, fietsbus-, dag-, voormiddag-, namiddag- of zelfs avondtochten. Een hele waaier ligt voor jullie klaar; ik hoop dus jullie zoveel mogelijk tegen te komen; en laten we daar op 29 januari al een begin mee maken! Want zoals je zeker weet, of vergeten bent, maken we dan een busuitstap naar Noord- en Zuid-Beveland. Voor alle zekerheid, en ter herinnering: we VERTREKKEN OM 7.00UUR aan de kerk in Hoogstraten. Wat je nog niet wist: de leiding is in handen van FRANS BROOS van het revalidatiecentrum in Essen.

Tenslotte rest mij nog een minder prettige opdracht. Ik hoop dat jullie he-t gezaag nog niet beu zijn, maar weet, dat onze sticker-aktie pas beëindigd is als ook jij je stickers verkocht hebt; voorlopig is en blijft het inderdaad een noodzakelijk kwaad!

Laat deze boze opmerking je rust echter niet verstoren, en droom magr, zolang het nog kan, van een kerstvakantie met gans de dag joelende kinders om je kop, van die goeie ouwe eksamens van voor 't verlof, van een mooie reis met of zonder sneeuw, of van een ideale wereld, die hopelijk eens de jouwe wordt.

Chris.

04.03.84: Wat is een braakbal? Wat vertelt ie ons? Vanwaar komt ie? Wil je dat en nog veel meer weten? kom dan naar de tweede editie van onze: 'enig-in-de-noorderkempen-mis-dit-niet-en-kom-allen-naar-onze-supersensationele-braakballenpluisvoormiddag' (pfff). Wie er vorig jaar was, zal deze gebeurtenis zeker niet willen missen. Specialist ter zake, Thierry Warmoes, zal ook ditmaal al zijn kennis en ... geduld in de schaal werpen, teneinde ons op het goede spoor te houden in de doolhof van botjes, schedeltjes, vleugelschildjes, linkeronderkaakjes en rechterbovenelleboogjes(?). Nog onzeker, maar wel waarschijnlijk, is een dia-reeks van de nationale DVG (zoogdierenwerkgroep) waarin alle pluisproblemen aanschouwelijk uit de doeken worden gedaan. Breng zeker mee: - braakballentabel.
- schuifpasser(s),
- vergrootglas,
- schrijfgierief,
- pincet om te pluizen. Voor de braakballen wordt wel gezorgd door de 'meesterbrakers' van onze afdeling.

17.03.84: FIETSTOCHT - WEIDEVOGELS (den Aerd, Maxburg). Weet je dat er in het gebied 'stafkaart Hoogstraten' meer dan 100 grutto-koppels broeden elk jaar? Weet je bovendien dat dit het meest is van gans België? Dan zal je wel beseffen hoe belangrijk onze streken voor deze en andere weidevogels zijn! Tijdens deze tocht zullen we ons daarvan vast en zeker kunnen vergewissen. We vertrekken aan de kerk van MINDERHOUT om 8.00uur. Breng best eten en drinken voor onderweg mee.

01.04.84: HET MERKKE - VOORJAARSBLOEIJERS. Sleutelbloem, dotterbloem, speenkruid, muskuskruid... en nog veel meer moois kan je, deze tijd van 't jaar, zien ontluiken, als je vroeg genoeg opstaat. We vertrekken dan ook reeds om 7.00uur in Hoogstraten. Voor diegenen echter die uit 't hoge noorden, of te laat komen geven we rendez-vous aan de Schoorbrug (Hal-schoor) om 7.45uur, tijdstip waarop we al volop aan 't genieten zullen zijn van de ochtendzang der eerst-aangekomen zangvogels! Als 't weer niet te mooi is, zijn we tegen de middag terug thuis, en anders ook, zo is het!

13.04.84: UILENTOCHT. Hopelijk hebben we nu eens wat meer geluk, en horen we eindelijk eens wat (na 2jaar vergeefse pogingen). Want dat zit erin ditmaal; we hebben namelijk een 'uilencircuit-met-waARBORGzegel' uitgestippeld! Eerst crossen we naar het domein 'den rooy' (bij Zjef en Malou) in Meerle, waar we 'altijd prijs' hebben. Zo alles meevalt kunnen we hier een machtig bosuilen-koncert in B-klein meemaken! Als toetje door-kruisen we op de terugweg een gebied waar de steenuiltjes ons naar 't schijnt de oren van de kop gaan kwetteren (of hoe je 't ook noemt). Kortom: we gaan wat beleven, maar maak jezelf ook niet AL te veel illusies TOT DAN.

BEZUURSVERGADERING 07.01.84 ten huize Leestmans.
verslag.

Aanwezigen: Ludo, Zjef, Leo Vdh., Chris.

Een unieke gelegenheid was het, in die gezellige sfeer van het domein 'den Rooy', om mekaar weer maar eens te overladen met de best bedoelde nieuwjaarswensen.

Algauw echter werden alle goede voornemens veilig weggeborgen om plaats te maken voor de keiharde realiteit die ons geliefd bestuur eens temeer het hoofd moest bieden. 'Herenstraat 10' verbleekte er op slag bij (in Meerle hebben ze inderdaad al kleuren-TV).

- Het eerste agendapunt betrof een schrijven, opgesteld door Zjef, mbt vrijwaring, bewaking en beheer van de E10-put in Linderhout-Meer, gericht aan de terzake bevoegde instanties. Deze brief werd unaniem goedgekeurd. Wie er meer over wil weten kan daarvoor bij Zjef zelf terecht.
- Nestpotten zullen we bestellen in Turnhout, want daar zitten ze nog met ne serieuze voorraad.
(NVDR: nestpotten - zie vorig Bêteutje - kunnen nog besteld worden door mij het inschrijvingsstrookje vóór 28 januari te bezorgen)
- Dusreis Noord+Zuid Beveland:
we zullen een bus van Verhoeven nemen, of beter, huren.
Wie nu nog niet is ingeschreven, kan niet meer mee!!
Ditmaal zijn we onverbiddelijk... zoals altijd!
- Op zaterdag 4 en zondag 5 februari organiseert de KWB van Hoogstraten een hobbytentoonstelling in de PAX, en WIJ DOEN MEE! Ter voorbereiding is een volgende vergadering bij Ludo gepland op vrijdagavond 27 januari.
Wie onze stand mee wil bemannen, of bevrouwen, kan daarvoor contact opnemen met het bestuur, en zich opgeven. Ook voor opstellen en afbreken worden vrijwilligers gevraagd.
Zjef zal ondertussen informeren naar stand(materiaal) in Lier, terwijl Leo ons gaat inschrijven.
- Voorts werden nog enkele punten aangesneden, die uitgebreider op de volgende ledenbijeenkomst (braakballenpluissvoormiddag) aan bod zullen komen:
 - een kettingsysteem om leden te verwittigen ingeval van bijzondere waarnemingen in de streek (cfr. parelduiker, steppearand, witoogend, ..., waarover je elders in dit nummer je ogen kan stuklezen.)
 - een JNM-afdeling in Hoogstraten; het hoe en waarom hiervan zal dan uitgelegd worden.

Na het vastleggen van de activiteitenkalender tenslotte, werd het voorstel, om het nieuwe jaar verder te vieren bij Leo Vanden Heuvel op 2 maart te 20.00uur, met een overdonderende meerderheid goedgekeurd.

En toen we afscheid namen van Malou en Zjef, en hen bedankten voor de warme ontvangst, was het licht in 'Herenstraat 10' allang gedoofd...

Chris.

NVDR:

Wegens plaats- en tijdgebrek, en tot uw aller teleurstelling, zal de tweede aflevering, van ons spannend vervolgverhaal - 'alles wat je altijd al had willen weten maar...' - pas verschijnen in ons volgend nummer (maart-april).

Uitkijken dus, en de slapeloze nachten aftellen, tot je je nagels kunt stukbijten op... 'EEN SLAPELOZE NACHT'.

VERSLAG DIAAVOND

Met een 20-tal geïnteresseerde als toehoorders begon Leo Vleugels de diashow, met zijn laatste reisverslag naar Ordesse in de Spaanse Pyreneeën. Een inleidende reeks liet duidelijk zien hoe mooi de plaats er was. Hierna volgden nog reeksen over de fauna en flora. Dit alles werd voorzien van deskundige uitleg. Tijdens de pauze konden stickers gekocht worden bij onze vrienden van Turnhout. Die dan ook toezegde om een deel van onze stickers te kopen. Na de min of meer geestrijke drank, kwam Chris Paepen aan de beurt met een reeks van Wortel en de paddestoelen tocht van verleden jaar, gevolgd door Zjef Ieestmans met dia's van Zondereigen en omstreken. Deze twee bewezen duidelijk dat onze Kempen ook fotogeniek is. De dia-avond werd afgesloten met een afspraak voor volgend jaar met misschien andere kineasten.

Iuc.

ENKELE BIJZONDERE VOGELWAARNEMINGEN IN ONZE STREEK.

Op 11/12 zag Jos sneyers 2 duikers en 2 ijseenden op de EIO put te Minderhout. Op 12/12 kwam Ward Iachielsen mij melden dat hij 2 ijseenden en naar hij op het eerste zicht dacht een Roodkeelduiker op de EIO put gezien had. Onmiddellijk er naar toe samen met Jaak die ik in Meer aan een viskraam oppikte. De twee Ijseenden en een Brilduiker waren vlug gevonden, de duiker bleef wat langer uit beeld. Op het eerste zicht leek hij mij echter een Parelduiker. Na thuis wat naslagwerken geraadpleegd te hebben besloot ik definitief tot een Parelduiker. Een telefoontje met Ward bevestigde dit, na een tweede bezoek determineerde hij de duiker ook als Parelduiker. Op 14/12 had ik de Parelduiker prachtig in beeld. Het was zonnig weer en de vogel bevond zich op amper 50 m van mij. Met mijn telescoop kon ik de kleinste details bemerken. Ik kon de volgende beschrijving geven:

Een leigrijze bek met zwarte snavelpunt die hij horizontaal houdt. De boven-snavel is donkerder dan de ondersnavel. De Parelduiker had een bruine kruin, donker voorhoofd en een dikke nek (letterlijk). Het bruin van zijn kop liep tot onder het donker roodbruin oog. Een halve smalle vuil witte oogring was er boven het oog zichtbaar. De nekbasis was gespikkeld met fijne streepjes die doorliepen tot onder aan de voorkant via de romp. De nek was bruingrijzer dan de rug die donker leigrijs is met witte spotjes vooral op het midden van de rug. Als de vogel niet te hoog of te diep in het water lag gaf het de indruk dat hij een witte bilvlek had. Indien hij hoog op het water ligt is de onderkant duidelijk geheel wit.

Op 17/12 konden we tijdens de watervogelteldaguitstap (22 letterwoord) de Parelduiker met 5 leden bewonderen.

Het werd me wel duidelijk dat het voor velen moeilijk is, ook voor mij om de verschillende duikers te onderscheiden.

Hier volgen nog even de voornaamste verschillen tussen

Roodkeelduiker

en Parelduiker.

Gespikkelde bovendelen
blekere verschijning
dunne nek
smal hoofd met licht voorhoofd
meestal opgeheven hoofd
opgewipte snavel

minder gespikkelde bovendelen
donkerder verschijning
dikkere nek
donker hoofd en zwaarder voorhoofd
meestal recht gehouden hoofd
rechte snavel
geeft indruk van witte bilvlek

De Parelduiker broedt in het Noorden: noord Schotland Scandinavie en Noord Rusland, Alaska en Noord Canada. Hij broedt bij visrijke meren. De Parelduiker overwintert langs de kusten van West Europa tot Spanje, in de Middelandse Zee langs de kusten van Joegoslavië; en Griekenland, in de Zwarte en Kaspische Zee.

2 IJSEENDEN OP DE EIO PUT

De 2 Ijseenden die op II en I2/I2 aanwezig waren zijn nog noordelijker vogels dan de Parelduiker. Ze broeden in het hoge noorden: IJsland, Noord Scandinavië doch ook zuid Finland, Spitsbergen, Noord Rusland, Noord Alaska, Noord Canada, en de kusten van Groenland. De Ijseend broedt langs de kusten doch graag een beetje landinwaarts in stukjes droge toendra vegetatie in de nabijheid van water. Zijn voedsel bestaat hoofdzakelijk uit schelpdieren en kleine krabachtigen. De Ijseend overwintert meer noordelijk dan de Parelduiker, tot het Waddengebied, zelden in België.

WITOOGGEEND OP DE EIO PUTTEN DE MOSTEN IN MINDERHOUT.

Vanaf half december zat er een vrouwtje Witoogeend die tussen de EIO putten van de Mosten en die van Minderhout heen en weer vloog. De Witoogeend prfereert in het broedseizoen vooral laaggelegen moerasgebieden met veel plantengroei vooral op de oevers, riet, wilg, els, enz. Hij bouwt zijn nest op vlottende vegetatie of verborgen eilandjes. Zijn voedsel bestaat vooral uit plantaardig materiaal aangevuld met insecten en kleine visjes. Normaal overwintert de Witoogeend in zuid europa, Noord Afrika, Klein Azië: het Zwarte Zeegebied en het grensgebied van Indië met China.

AREND TE POSTEL.

Er is een arend gemeld te Postel. Op 24/I2 gaan we met een tiental Wielewalers+ster+tjes naar Postel op zoek naar een Keizerarend. Te Postel aangekomen schijnt de arend van naam veranderd te zijn en voortaan *Aquila nipalensis* of Aziatische arend te zijn maar het kon ook een *Aquila rapax* of steppearend zijn. Achter enkele bossen afgewisseld met velden vonden we eerst een groepje vogelaars en werd ons vlug de Arend aangewezen. Natuurlijk was hij juist wat verder weggevlogen en vertikte hij het om wat dichterbij te komen. Toch was hij nog impossant om te zien. Ongeveer 3X zo groot als een kraai vloog hij regelmatig met zijn gevederde vingers boven een dennenbos. Hij liet zich, zij het op grote afstand, zowel op de grond als in een boom bewonderen. Door een telescoop kon ik het volgende waarnemen. Een lichte vlek op stuit of juist boven de stuit. Een licht gele of witte fijne streep tussen bovenvleugeldekveren en vleugilveren. Een gele streep tussen boven en ondersnavel die tot voorbij het oog liep. Voorvleugel geelbruin tegenover donkere achtervleugel. Volgens enkele specialisten die de vogel in goede omstandigheden en dichtbij gezien hebben gaat het om een jonge Aziatische arend, *Aquila nipalensis*. Indien dit zo is, dan is hij wel ver uit koers geraakt, of was het een ontsnapte vogel?

J. LEESTMANS

DE EGEL EN DE MOL.

I. DE EGEL.

Een beschrijving is niet nodig want je kent dat beestje zeker. Het is een diertje met veel stekels op de rug; Het meet 23 à 30 cm met nog $\pm$ 3 cm extra voor de staart? Het weegt tussen de 450 en de 1200 gram.

De egel kan (verrassend) snel lopen. Het spoor van de egel is gemakkelijk te herkennen, want een egelplaatst zijn achtervoet in de prent van de voorvoet. elke prent is dus dubbel.

Egels kunnen ook goed zwemmen, maar ze doen het nooit uit hun eigen.

De egel is een schemeringsdier, maar hij komt ook wel 's nachts te voorschijn, en een enkele keer overdag. Overdag houdt hij zich schuil in dicht struikgewas, in houtstapels, in schuren. Het nest is gebouwd uit mos, gras en bladeren.

De egel eet van alles, maar vooral insecten; hun larven en wormen. Daarnaast ook wortels, knollen, vruchten, zaden, paddestoelen, kleine eieren, hagedissen, kleine slangen, kikkers, en jongen van kleine zoogdieren, van mollen en van vogels. De egel is dus niet bepaald vredelievend.

Omdat de egel geen vijanden heeft, stoort hij zich ~~xxxx~~ aan niets of niemand en hij is erg lawaaiig. Hij kan snauwende, fluitende en krijsende geluiden voortbrengen en bij het eten hoor je het voedsel kraken.

Vanaf ongeveer april begint de voortplantingstijd die duurt tot september.

Omdat de egel geen vijanden heeft stoort hij zich aan niets of niemand en is hij erg lawaaierig. Hij kan snauwende, fluitende en krijsende geluiden voortbrengen en bij het eten hoor je het voedsel kraken.

Vanaf ongeveer april begint de voortplantingstijd die duurt tot september. Na ongeveer 5 à 6 weken in de moederschoot te hebben "rondgezwommen" worden de 2 - 10 jongen geboren. Ze zijn blind en hebben reeds kleine, lichte stekels. Na ongeveer 18 dagen gaan de oogjes open, enkele dagen later lopen ze met de moeder mee totdat ze 40 à 45 dagen oud zijn (lang!).

Na één jaar zijn de jongen geslachtsrijp (egels worden 8 - 10 jaar oud). Er zijn meestal twee worpen per jaar.

Voor de winter invalt moet de egel zich vet eten. Hij is dan zeer vraatzuchtig en zeer mak.

De winterslaap wordt in opgerolde houding, in een groot, stevig nest, doorgebracht. De ademhaling verloopt dan zeer langzaam. Af en toe wordt de egel wakker en gaat hij wat eten zoeken om daarna weer te gaan slapen.

De winterslaap duurt van november tot begin april.

De egel heeft veel last van parasieten (vlooiën, teken, luizen). Hij bespuwt vaak zijn ~~xxx~~ nek met speeksel. Is dit een afweermiddel?

Als biotoop verkiest de egel terrein met voldoende dekking (struikgewas, heggen) zelfs dicht bij de mens.

Ik moet nog vermelden dat de egel een veelvoorkomend verkeersslachtoffer is. Dit komt door zijn "veiligheid" (zo denkt hij). Maar de egel weet zich, ondanks de allesoverheersende mens, te handhaven.

2. DE MOL.

Ook dit dier ken je. Het heeft een dichte zwartachtige vacht. De maten: II - 15 cm met 2 à 3 cm voor de staart. Hij weegt 65 - 120 gr.

De mol leeft - waarde lezers- onder de grond en is hiervoor goed uitgerust: dichte pels, ogen diep in de vacht, geen oogschelpen, goede reuk- en gehoorzin, schepvormige poten met brede platte nagels.

De mol is overwegend dagdier. Hij zoekt dan in een groot gangenstelsel naar wormen, insecten, larven, jonge muizen en spitsmuizen. Hij doorkruist dan systematisch zijn gangennet, dat eventueel ook wordt verbeterd, uitgebreid of verlegd. Diepere gangen dienen voor de afwatering en voor drinkwatervoorziening. Als het dier de losgewoelde grond niet kan wegdrukken, duwt hij dit omhoog zodat er een "molshoop" ontstaat. Dit gebeurt het meeste als er veel hindernissen zijn.

De mol zwemt heel goed en ziet er niet vanaf zijn gangenstelsel aan de ~~xxx~~ overkant van een waterloop uit te breiden. Het gangenstelsel wordt door verschillende generaties gebruikt.

De nestkamer (rustkamer) ligt ca. 50 cm onder de grond en is bekleed met bladeren. Soms wordt het nest hoger gebouwd en dat is dan te merken aan een zeer grote molshoop. Mollen komen ook geregeld boven de grond.

Van de voortplanting is weinig bekend. De draagtijd is ongeveer drie weken.

De 3-7 boongrote jongen zijn hulpbehoevend, ze zijn pas na twee maanden zelfstandig. Achterblijvertjes worden verslonden.

Waarschijnlijk zijn er twee worpen per jaar.

De mol legt vaak voorraden aan door bv. de koppen van regenwormen af te bijten. Deze zijn dan verlamd maar blijven vers. Dit gebeurt vooral in de herfst.

(De mol houdt geen winterslaap)

De mol wordt aangetroffen in weiden, loofbossen, velden, akkers en tuinen, maar ook wel in naaldbossen en in moerassig gebieden.

Hoe lichte de grond, hoe meer mollen.

Het is een open vraag of de mol nuttig of schadelijk is (dit berust trouwens op menselijk egoïsme). Hij verorbert veel nuttige regenwormen en maakt molshopen, maar hij snoept ook van insectenlarven, slakken.....

Dat was het dan voor deze keer. Daaaaag....

Thierry.

ZWG AANDACHT!!!

Dit is een noodbericht. Ik moet nl. van jullie waarnemingen van zoogdieren binnenkrijgen. Een zoogdier zien is vaak een kwestie van toeval en daarom zijn vele waarnemers nodig. Ik heb slechts 1 waarnemingslijst binnengekregen en dan nog van iemand die ik niet ken:

Ik bedank van harte André Dekoning hiervoor. Dank zij hem heb ik nog geen zelfmoord gepleegd. Een greep uit zijn lijst: 2 hermelijntjes op het Russendorp op 20/7/81, 1 vos in 't Prinsenveld op 4/7/81, 10 waarnemingen van reeën in 1981 met groepen tot 9 eks. en 16 verkeersslachtoffers voor de egel in 1981.

De waarnemingen moeten na 1800 dateren, zowel waarnemingen als vondsten van levende of dode dieren worden verwacht, ook resultaten van braakballenonderzoek. Het kost je niet veel tijd om in je archieven te snuffelen en een lijstje op te stellen. Als je niet geïnteresseerd bent, doe het dan voor mij! O.K.???

Wat moet ik doorgeven? soort, aantal, datum, plaats, je naam en eventueel bijzonderheden.

Dit was een noodkreet! Ik hoop dat ze gehoord werd.

Eén adres: Thierry Warmoes 014/412967
Noord- Brabantlaan 9
2300 Turnhout

Waarnemingen

Van Den Heuvel Leo : Castelré, Grensweg 23/12/1983 II.30u

Zwarte wauw zwevend

Ganzen: 21/10 II + 34 eks. Den Rooy Meerle

18/11 13 eks. trek Z W Den Rooy Meerle vermoedelijk kleine rietgans

11/12 31 eks. trek Z W " " " " rietgans

19/12 40 eks. " " " " " " Grauwe gans

Grauwe gans: 21/10 68 eks. trek ZW Den Rooy Meerle

Bosuil: 17/11 3 eks. hevig roepend gedurende de hele week Den Rooy Meerle.

Smelleken: 12/12 2 +1 eks. ♀ Den Rooy Meerle jagend

Ijseend: 12/12/83 2 eks + Ijseend E10 put Minderhout.

Parelduiker: 12/14/16/17/12/83 1 eks. E10 put Minderhout.

Witooggeend: 27/12/83 1 ♀ E10 put Minderhout/

Kruisbek: 3/10 Den Rooy Meerle 3 eks. trek Z

4/10 " " " 6 eks. zwermend + 3 eks + 15 eks.

6/10 " " " 4 eks. + 21 eks. + 13 eks.

" " " 11 eks.

7/10 " " " 4 eks.

18/10 " " " 21 eks.

19/10 " " " 14 eks.

20/10 " " " 21 eks.

Aalscholver: 6/10/83 Den Rooy Meerle 2 eks.

21/10/83 " " " 97 eks.

12/11/83 " " " 3 eks.